

Ebeveynlerin Çocuk Cinsel İstismarına Yönelik Bilgi ve Tutumlarının İncelenmesi

Zehra Nur KARABUĞA
Büyükyoncalı 1 Kasım İlkokulu
zehranurkarabuga0@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-1380-006

Özge ÖZEL
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
ozgeozel@mehmetakif.edu.tr
ORCID ID: 0000-0003-4992-483X

Araştırma Makalesi	DOI: 10.31592/aeusbed.1656778
Geliş Tarihi: 12.03.2025	Revize Tarihi: 14.05.2025
	Kabul Tarihi: 25.07.2025

Atıf Bilgisi

Karabuğa, Z. N. ve Özel, Ö. (2025). Ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutumlarının incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(2), 325-343.

ÖZ

Araştırma kapsamında 3-6 yaş arası çocuğu olan ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutumları, ebeveynlerin sosyodemografik özelliklerine göre incelenmesi amaçlanmıştır. Üzerinde inceleme yapılan değişkenler ebeveynlerin cinsiyeti, yaş grubu, gelir düzeyi, yaşadıkları çevre, aile tipleri, medeni durumları, çocuk cinsel istismarının ne olduğunu bilip bilmedikleri ve çocuk cinsel istismarı ile ilgili bir eğitim alıp almadıklarıdır. Araştırma nicel bir çalışma olup ilişkisel tarama modeline göre düzenlenmiştir. Veri toplama aracı olarak “Ebeveyn Kişisel Bilgi Formu” ve “Ebeveynler İçin Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi/Tutum Ölçeği (Türkçe Uyarlaması)” kullanılmıştır. Çalışma grubunu Tekirdağ ilinde ikamet eden, en az bir adet 3-6 yaş arası çocuğa sahip olan, herhangi bir psikiyatrik rahatsızlığı bulunmayan, cinsel taciz geçmişi olmayan ve araştırmaya gönüllü olarak katılan 256 kadın ve 132 erkek olmak üzere 388 ebeveyn oluşturmuştur. Çalışma grubu oluşturulurken, ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına bakıldığında, ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutumları cinsiyetlerine göre kadınlar lehine “İnanç, Önleyici Tutumlar, Güven- Kaygı- Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama” alt boyutlarında ve toplam puanda farklılaşırken yaş grubunda yalnızca “Mitler-Gerçekler” alt boyutunda 36-40 yaş lehine farklılaşmıştır. Gelir düzeyine göre, ebeveynlerin kırsal veya kentsel alanda yaşamalarına göre ve medeni durumları göre ise farklılaşma görülmemiştir. Aile tipi değişkeninde ise yalnızca “Bilgi-Tutum-Hizmetler ve Raporlama Bilgisi” alt boyutunda çekirdek aile tipi lehine farklılaşma olduğu saptanmıştır. Ebeveynlerin çocuk cinsel istismarını bilip bilmeme değişkeninde farklılaşmaya rastlanırken, daha önce çocuk cinsel istismarı ile ilgili bir eğitim alıp almama değişkeninde yalnızca “Bilgi- Tutum-Hizmetler ve Raporlama Bilgisi” alt boyutunda bir farklılaşma olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Cinsel istismar, ebeveyn cinsel istismar bilgisi, ebeveyn cinsel istismar tutumu, erken çocukluk.

Examining Parent's Knowledge and Attitudes Towards Child Sexual Abuse

ABSTRACT

This study aimed to examine the knowledge and attitudes of parents with children aged 3 to 6 toward child sexual abuse, in relation to their sociodemographic characteristics. The variables analyzed included parents' gender, age group, income level, residential area, family structure, marital status, whether they were aware of what constitutes child sexual abuse, and whether they had received any training on the subject. The research employed a quantitative approach and was designed using the relational survey model. Data were collected through the "Parent Personal Information Form" and the "Knowledge and Attitudes Scale Toward Child Sexual Abuse for Parents (Turkish Adaptation)." The study group consisted of 388 parents (256 mothers and 132 fathers) residing in Tekirdağ, who had at least one child aged between 3 and 6, had no psychiatric disorders or history of sexual abuse, and participated voluntarily. Criterion sampling was used in selecting the study group. According to the findings, significant differences were observed in parents' knowledge and attitudes toward child sexual abuse based on gender, in favor of females, in the sub-dimensions of "Beliefs," "Preventive Attitudes," and "Trust-Anxiety-Revictimization," as well as in the total scores. Regarding age group, a significant difference was found only in the "Myths and Facts" sub-dimension, in favor of parents aged 36-40. No significant differences were found based on income level, residential area (urban or rural), or marital status. However, in terms of family structure, a significant difference was observed in the "Knowledge-Attitude-Services and Reporting" sub-dimension, in favor of nuclear families. A significant difference was also found based on parents' awareness of child sexual abuse. Additionally, having received prior training on child sexual abuse was associated with a significant difference only in the "Knowledge-Attitude-Services and Reporting" sub-dimension.

Keywords: Early Childhood, parental sexual abuse attitude, parental sexual abuse information, sexual abuse.

Giriş

Çocukluk dönemi, bireyin yaşam boyu gelişimini etkileyen en kritik evrelerden biridir (Meraki ve Çalık Var, 2019). Bu nedenle, devletler çocukların da birer birey olduğunu kabul ederek, politikalarında çocuk haklarına yer vermiştir (Acehan, Bilen, Ay Gülen, Avcı ve İçme, 2013). Bu koruyucu yaklaşım doğrultusunda, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi devletlerce kabul edilmiş ve imzalanmıştır. Sözleşme uyarınca devletler, çocukların korunması adına toplumsal, siyasal ve eğitsel tüm önlemleri almakla yükümlüdür (Akgün ve Çetin, 2020). Bu yükümlülük yalnızca çevresel tehditlere karşı değil, gerektiğinde çocuğun ailesine karşı da geçerlidir (Meraki ve Çalık Var, 2019). Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda da çocukların korunmasına yönelik yasal düzenlemeler yer almaktadır (Akgün ve Çetin, 2020).

Dünya Sağlık Örgütü çocuk istismarını ve ihmali; çocuğun sağlığına, gelişimine ve onuruna zarar veren her türlü fiziksel, cinsel veya duygusal davranış ya da ihmal olarak tanımlar (Dubowitz, Black, Starr Jr ve Zuravin, 1993). Fiziksel ihmal, temel bakım ihtiyaçlarının karşılanmaması (Polat, 2007), duygusal ihmal ise çocuğun psikososyal gelişiminin sekteye uğramasıyla sonuçlanan davranışları kapsar. İstismar türleri; fiziksel, duygusal ve cinsel istismar olarak sınıflandırılmaktadır (Akyüz, 2012). Fiziksel istismar, çocuğun kaza dışı, kasıtlı şekilde zarar görmesidir (Cüceloğlu, 2007). Bu tür istismarın nedeni, ebeveynin çocukluk yaşantıları, sosyoekonomik durumu ve yaşadığı çevre ile ilişkilendirilebilir (Polansky, Gaudin ve Ammons, 1985).

Duygusal istismar, çocuğun psikolojik bütünlüğünü zedeleyen fiziksel ya da sözlü davranışları içerir (Meraki ve Çalık Var, 2019; Tıraşçı ve Gören, 2007). Bu tür istismar çoğu zaman fark edilmesi güç olsa da, yaygınlığı oldukça fazladır (Glaser, 2002). Çocuk istismarı, akademik olarak ilk kez 1962'de Kempe ve arkadaşlarının "Örselelenmiş Çocuk Sendromu" çalışmasıyla gündeme gelmiştir (Baskak, 2023). Cinsel istismar ise, çocuğun bir yetişkin veya yaşı büyük biri tarafından cinsel haz amacıyla maruz bırakıldığı eylemleri kapsar (Kellogg, 2005). Bu yalnızca yetişkin-çocuk ilişkisiyle sınırlı kalmayıp, çocuktan en az beş yaş büyük başka bir çocuk tarafından uygulanan zorlama durumlarını da içerir (İşeri, 2008).

Cinsel istismar, temas içeren (dokunma, öpme, tecavüz vb.) ve temas içermeyen (teşhircilik, cinsel içerikli görüntüler izletme, gözetleme vb.) biçimlerde görülebilir (Akgül, 2015; Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, 2020; Kellogg, 2005; Nurcombe, 2000; Seçgin, 2018; Walsh, Zwi, Woolfenden ve Shlonsky, 2015). İstismarcıların çoğunlukla çocuğun yakın çevresinden olması (Turhan, Sangün ve İnandı, 2006) ve aile içi ensest vakalarının gizlenmesi (Üstündağ, Şenol ve Mağden, 2015) bu konunun hassasiyetini artırmaktadır. Cinsel istismara uğrayan çocukların çoğunlukla sessiz kalması, istismarın gerçek boyutlarının açığa çıkmasını zorlaştırmaktadır (Gökçe İmren, Ayaz, Yusufoglu ve Rodopman Arman, 2013).

Erken çocukluk dönemi (0-6 yaş), çocuğun sözel olarak kendini yeterince ifade edemediği bir evre olduğu için, bu dönemde maruz kalınan istismar olayları özellikle acil müdahale gerektirir (Okyay ve Erol, 2021). Bu dönemde yaşanan cinsel istismar, bireyin ileriki yaşamındaki ruhsal, sosyal ve cinsel gelişimini olumsuz yönde etkileyebilir (Gilbert vd., 2009; İşler ve Gürşimşek, 2018).

Şiddeti Önleme ve Rehabilitasyon Derneği'nin (İMDAT) 2021 yılı Pedofili Raporu'na göre, 2019 yılında cinsel suçların %48'i çocuklara yönelik cinsel istismar olarak kaydedilmiştir. Adalet Bakanlığı verilerine göre 2021 yılında 16.171 kişi çocuk istismarı nedeniyle hüküm giymiş; aynı yıl TÜİK verilerine göre 7.190 çocuk doğum yapmıştır. 2022 yılı verilerine göre ise güvenlik birimlerine mağdur olarak gelen veya getirilen 259.106 çocuğun %13.7'si cinsel suç mağdurudur. Bu da yaklaşık 31.885 çocuğun cinsel istismara maruz kaldığını göstermektedir.

Bununla birlikte, ebeveynlerin yaklaşık %24'ünün çocuk cinsel istismarını bildirme konusunda olumsuz tutum sergilediği bulunmuştur (Prabhu, Prabhu ve Noronha, 2023). Zhang, Ren, Yin, Li ve Jin'in (2020) çalışmasında, okul öncesi dönemde çocuğu olan ebeveynlerin cinsel istismar

konusunda aldıkları eğitimin; ebeveynin cinsiyetine, çocuğun yaşına ve cinsiyetine göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Bulgular, annelerin babalara göre daha fazla cinsel eğitim aldığını ve kız çocuklarına erkek çocuklara kıyasla daha fazla cinsel istismar eğitimi verdiklerini göstermektedir. Ancak günümüzde erkek çocukların da istismara uğrama oranlarının arttığı göz önüne alındığında, ebeveynlerin bilgi düzeyi, tutumları ve istismara ilişkin mitlere yönelik farkındalıkları daha da kritik hale gelmektedir.

Çocuğa birincil düzeyde bakım sağlayan ailelerin, bu konuda yeterli bilgi ve tutuma sahip olmaları ve çocuklarını olası istismardan koruyabilecek farkındalığa ulaşmaları büyük önem taşımaktadır. Dolayısıyla bu konunun derinlemesine incelenmesi, literatüre önemli katkılar sunacaktır. Bu doğrultuda, bu araştırmanın amacı, Tekirdağ ilinde ikamet eden; 3–6 yaş aralığında en az bir çocuğa sahip olan, herhangi bir psikiyatrik rahatsızlığı bulunmayan ve cinsel taciz geçmişi olmayan ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına ilişkin bilgi ve tutum düzeylerini belirlemektir. Bunun yanı sıra, bu düzeylerin ebeveynlerin sosyodemografik özelliklerine göre farklılık gösterip göstermediği ve eğer bir fark varsa bunun hangi gruplar lehine olduğu ortaya konulmak istenmiştir.

Araştırmada, ebeveynlerin çocuklarının maruz kalabileceği cinsel istismara yönelik bilgi ve tutum düzeyleri; ebeveynin cinsiyeti, yaş grubu, gelir düzeyi, kırsal ya da kentsel bölgede yaşama durumu, aile tipi (çekirdek veya geniş aile), birlikte yaşama durumu, çocuk cinsel istismarına ilişkin bilgi sahibi olma durumu ve daha önce bu konuda eğitim alıp almama durumu gibi değişkenler temelinde incelenmiştir.

Yöntem

Araştırma Deseni

Bu çalışma 3-6 yaş arası çocuğa sahip olan ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutum düzeylerinin, farklı değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeyi amaçlayan nicel bir araştırmadır. Nicel araştırma, Tüknüklü'ye (2001) göre, davranış ve tutumların nicelik olarak sayısallaştırılarak gözlemlenmesidir. Nicel araştırmalar nesnellik içermektedir. Bu çalışmada 3-6 yaş arası çocuğa sahip olan ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutum düzeylerini incelerken değişkenler arasında bir farklılaşma olup olmadığı incelendiği için iki veya daha fazla değişken arasında değişimin olup olmadığını eğer bir değişim varsa bu durumun hangi değişkenin lehine olduğunu belirlemeyi amaçlayan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Burada söz konusu olan değişkenler olduğu hali ile incelenir. Dolayısıyla herhangi bir müdahalede bulunulmaz (Karasar, 2016).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmada, 3–6 yaş aralığında çocuğu olan ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutum düzeyleri incelenmiştir. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme tekniğiyle belirlenmiştir. Bu yöntemin tercih edilme nedeni, araştırmada belirli özelliklere sahip bireylerin dâhil edilmek istenmesidir. Ölçüt örnekleme, araştırma kapsamında önceden belirlenen niteliklere sahip birey, nesne veya durumların seçilmesine olanak tanır (Büyükoztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2013).

Araştırmaya katılacak bireylerin seçiminde, belirli ölçütler temel alınmıştır. Buna göre, katılımcıların Tekirdağ ilinde ikamet etmeleri, en az bir adet 3–6 yaş aralığında çocuğa sahip olmaları, herhangi bir psikiyatrik rahatsızlıklarının bulunmaması, daha önce cinsel taciz yaşamamış olmaları ve araştırmaya gönüllü olarak katılmayı kabul etmiş olmaları gerekmektedir.

Bu ölçütleri karşılayan toplam 388 ebeveyn (256 kadın, 132 erkek) çalışma grubunu oluşturmuştur. Çalışmaya hem annelerin hem de babaların dâhil edilmesi, günümüzde babaların çocuk bakımındaki artan rolü dikkate alınarak önemsenmiştir (Arslan ve Demircioğlu, 2024). Ölçütlere uygun ve gönüllü katılımcılara ulaşmak süreçte belirli zorluklar doğurmuş olsa da örneklem sayısı

alan yazındaki benzer araştırmalarla karşılaştırıldığında yeterli görülmüştür. Nitekim, Ülküer ve Yüzgüldü (2023) çalışmasında 204, Alisinanoğlu ve Bağcı (2023) ise 150 ebeveyn ile veri toplamıştır. Bu doğrultuda, ulaşılan 388 ebeveyn ile çalışma yürütülmüş ve örneklem büyüklüğü araştırmanın amacını karşılayacak nitelikte kabul edilmiştir.

Tablo 1’de katılımcıların demografik bilgilerinin frekans dağılım tablosu ve çocuk cinsel istismarı konusunu bilip bilmediklerinin yanında çocuk cinsel istismarı ile ilgili bir eğitim alıp almadıklarına ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Tablo 1
Sosyodemografik Özelliklere İlişkin Frekans Dağılım Tablosu

Değişken	Kategori	f	%
Cinsiyet	Kadın	256	66.00
	Erkek	132	34.00
	18-25	45	11.60
	26-30	123	31.70
Yaş	31-35	90	23.20
	36-40	65	16.80
	41-45	65	16.80
	Okuryazar	3	0.80
	İlkokul	15	3.90
	Ortaokul	29	7.50
	Lise	91	23.50
Öğrenim Düzeyi	Ön Lisans	74	19.10
	Lisans	142	36.60
	Lisansüstü	34	8.80
	1	199	51.30
	2	125	32.20
Çocuk Sayısı	3	49	12.60
	4+	15	3.90
	Düşük	27	7.00
	Orta	329	84.80
Gelir Düzeyi	Yüksek	32	8.20
	Kırsal	96	24.70
	Kentsel	292	75.30
Yaşanılan Çevre	Çekirdek Aile	329	84.80
	Geniş Aile	59	15.20
Aile Tipi	Birlikte	358	92.30
	Ayrı	30	7.70
Eş Medeni Durum	Evet	355	91.50
	Hayır	33	8.50
Çocuk, Cinsel İstismar Konusunu Bilme	Evet	90	23.20
	Hayır	298	76.80

Veri Toplama Araçları

Bu araştırma kapsamında “Ebeveyn Kişisel Bilgi Formu” ve “Ebeveynler İçin Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi/Tutum Ölçeği (Türkçe Uyarlaması)” veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. *Ebeveyn Kişisel Bilgi Formu*: Araştırmacılar tarafından hazırlanan ebeveynlerin sosyodemografik özelliklerini belirlemeyi amaçlayan formdur. *Ebeveynler İçin Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi/Tutum Ölçeği (Türkçe Uyarlaması)*: 1999 yılında MacIntyre ve Carr tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe uyarlaması Küçük ve Çömez İkican tarafından 2020 yılında yapılmıştır. Cronbach’s Alpha kat sayısı 0.793 olarak

bulunmuş olup toplam puan korelasyonları 0.34 ile 0.71 arasındadır. Ölçek 6 alt boyuttan ve 38 maddeden oluşmaktadır. Alt boyutlar;

- “Mitler, gerçekler (1, 4, 8, 12, 13, 16, 20, 25, 28, 29, 35)”
- “İnanç (2, 7, 22, 23, 26)”
- “Sorumluluk (3, 5, 21, 24, 27,36)”
- “Bilgi, tutum, hizmetler ve raporlama bilgisi (6, 9, 11, 31, 33)”
- “Önleyici tutumlar (10, 14, 17, 18, 32, 37)”
- “Güven, kaygı, tekrar cinsel istismarı yaşama (15, 19, 30, 34, 38)” olarak sıralanabilir.

Ölçekte yer alan maddeler 1 ile 5 puan arasında derecelendirilmekte olup, toplam puan 38 ile 190 arasında değişmektedir. Ölçekten elde edilen puan arttıkça bireyin bilgi düzeyinin de arttığı kabul edilmektedir. Ölçekteki 22 madde (3, 4, 6, 9, 10, 11, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 25, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 36) düz puanlanmakta olup, "kesinlikle katılıyorum" ifadesi 5 puan, "kesinlikle katılmıyorum" ifadesi ise 1 puan olarak değerlendirilmektedir. Buna karşılık, 16 madde (1, 2, 5, 7, 8, 12, 13, 14, 16, 19, 22, 24, 26, 31, 37, 38) ters puanlanmakta olup, bu maddelerde "kesinlikle katılmıyorum" ifadesi 5 puan, "kesinlikle katılıyorum" ifadesi ise 1 puan olarak puanlanmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Katılımcılara uygulanacak olan veri toplama araçları yüz yüze ulaştırılmış ve yanıtlayacakları ortamın yönlendirmeden uzak olması sağlanmıştır. Gönüllü olan katılımcılara ulaştırılan veri toplama araçları ile elde edilen veriler bilgisayar ortamında uygun bir istatistik programında analiz edilmiştir. İlk aşamada betimsel istatistik analizleri ile alt boyutlara ait frekans (f) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmıştır. Tablo 2’de ölçek alt boyutlarına ilişkin betimsel istatistikler tablosu sunulmuştur.

Tablo 2
Ölçek Alt Boyutlarına İlişkin Betimsel İstatistikler Tablosu

Değişken	Ort.	Min.	Maks.	Ss
Mitler, Gerçekler	38.67	30.00	49.00	3.34
İnanç	20.34	9.00	25.00	2.80
Sorumluluk	26.64	13.00	30.00	3.04
Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi	20.20	11.00	25.00	2.55
Önleyici Tutumlar	25.00	14.00	30.00	2.80
Güven, Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama	18.85	10.00	25.00	2.65
Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği	149.71	105.00	182.00	12.47

Tablo 2’de verilen ölçek alt boyutlarına ilişkin betimsel istatistik analizlerine göre, "Mitler, Gerçekler" alt boyutunun ortalama puanı 38.67 olup standart sapması 3.34’tür. "İnanç" alt boyutu ortalama 20.34 puanla, minimum 9.00 ve maksimum 25,00 puan arasında değişmekte olup, standart sapması 2.80’dir. "Sorumluluk" alt boyutunun ortalama puanı 26.64 standart sapması 3.04’tür. "Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama" alt boyutu ortalama 20.20 puanla, minimum 11.00 ve maksimum 25.00 puan arasında değişmektedir. "Önleyici Tutum" alt boyutu ortalama 25.00 puanla standart sapması 2.80’dir. "Güven, Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama" alt boyutu ortalama 18.85 puanla, minimum 10.00 ve maksimum 25.00 puan arasında değişmekte olup, standart sapması 2.65’ tir. Son olarak, "Çocuk İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği" toplam puanı minimum 105.00 ve maksimum 182.00 puan arasında değişmekte olup standart sapması 12.47’dir.

“Ebeveynler İçin Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi/Tutum Ölçeği (Türkçe Uyarlaması)” için Cronbach’s Alpha kat sayısı 0.793 olarak belirlenmiştir. Toplam puan korelasyonları 0.34 ile 0.71 arasında bulunmuştur. Test-tekrar test katsayısı 0.84 olarak saptanmıştır. Ölçeğin veri yeterlilik değeri KMO kullanılarak 0.745 olduğu bulunmuş, faktör yükü ise 0.341 ile 0.719 değerleri arasında değiştiği saptanmıştır. Yapılan modifikasyon süreci sonrasında modelin uyum indekslerinin ise orta düzeyde geçerliliğe sahip olduğu bulunmuştur. Araştırmanın güvenilirliğini değerlendirmek amacıyla iç tutarlılık

katsayısı Cronbach's Alpha testi kullanılmıştır. Güvenirlik katsayısı, Kalaycı'ya (2008) göre, $0.00 \leq \alpha < 0.40$ aralığında ise güvenilir değil, $0.40 \leq \alpha < 0.60$ aralığında düşük güvenirlilikte, $0.60 \leq \alpha < 0.80$ aralığında oldukça güvenilir ve $0.80 \leq \alpha < 1.00$ aralığında yüksek derecede güvenilir olarak kabul edilmektedir. Tablo 3' de ölçek alt boyutlarına ilişkin normallik ve güvenirlilik testinin sonuçları sunulmuştur.

Tablo 3

Ölçek Alt Boyutlarına İlişkin Normallik Testi, Güvenirlilik Sonucu Tablosu

Değişken	Çarpıklık	Basıklık	Güvenirlilik
Mitler, Gerçekler	0.155	0.097	0.752
İnanç	-0.394	0.445	0.752
Sorumluluk	-1.368	2.356	0.746
Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi	-0.174	0.053	0.763
Önleyici Tutumlar	-0.633	0.690	0.740
Güven, Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama	-0.083	-0.169	0.755
Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği	-0.283	0.530	0.782

Tablo 3'te sunulan alt boyutlara ve toplam puana ait Cronbach's Alpha değerinin 0.60'tan büyük olması, alt boyutların oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir. Çalışmada değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu, çarpıklık ve basıklık katsayıları incelenerek değerlendirilmiştir. Tabachnick ve Fidell'e (2013) göre, çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 1.50 ile ± 1.50 arasında olması normal dağılımın sağlandığını gösterir. Bu doğrultuda, Tabloda sunulan çarpıklık ve basıklık değerleri incelendiğinde dağılımın normal olduğu söylenebilir. Ayrıca, varyans homojenliği varsayımını test etmek için Levene testi uygulanmıştır. Gruplar arasındaki farklılıkları incelemek amacıyla, değişkenlerin normal dağılım göstermesi nedeniyle bağımsız iki grup karşılaştırmalarında bağımsız örneklem t-testi, üç veya daha fazla bağımsız grup karşılaştırmalarında ise ANOVA testi kullanılmıştır. Parametrik testlerde varyansların homojen dağılmadığı durumlarda Welch testi sonuçları dikkate alınmıştır. ANOVA testi sonucunda anlamlı farklılık tespit edilen grupların çoklu karşılaştırmalarında Tukey testi uygulanmıştır. Test sonuçlarında anlamlılık düzeyi 0.05 olarak belirlenmiş olup, $p < 0.05$ değeri gruplar arasında anlamlı bir farklılık olduğunu, $p > 0.05$ değeri ise anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir.

Araştırma Etiği

Bu çalışmayı yürütmek için Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 2023/537 sayılı karar ile etik izinler alınmıştır.

Bulgular

“3-6 yaş arası çocuğu olan ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutumları ebeveynlerin cinsiyetlerine göre farklılaşmakta mıdır?”

Tablo 4

Ölçek Alt Boyutlarının Cinsiyete Göre Farklılaşma Sonucu Tablosu

Değişken	Cinsiyet				t testi	
	Kadın		Erkek		t	p
	Ort.	Ss	Ort.	Ss		
Mitler, Gerçekler	38.89	3.35	38.25	3.28	1.793	0.074
İnanç	20.66	2.76	19.71	2.79	3.191	0.002*
Sorumluluk	26.80	3.07	26.33	2.96	1.448	0.149
Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi	20.21	2.67	20.16	2.31	0.190	0.850

Önleyici Tutumlar	25.24	2.82	24.53	2.69	2.385	0.018*
Güven, Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama	19.21	2.66	18.13	2.50	3.866	0.001*
Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği	151.04	12.69	147.13	11.66	2.951	0.003*

* $p < 0,05$; t =Bağımsız Örneklemeler t testi

Tablo 4 incelendiğinde inanç, önleyici tutumlar, güven, kaygı, tekrar cinsel istismarı yaşama alt boyutlarında ve çocuk cinsel istismarı bilgi-tutum ölçeği toplam puanları için ebeveynlerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Buna göre "İnanç" alt boyutunda kadınların ortalama puanları 20.66 ($Ss = 2.76$), erkeklerin ortalama puanlarından 19.71 ($Ss = 2.79$) daha yüksektir ($t = 3.191$, $p = 0.002$). "Önleyici Tutum" alt boyutunda kadınların ortalama puanları 25.24 ($Ss = 2.82$), erkeklerin ortalama puanlarından 24.53 ($Ss = 2.69$) yüksektir ($t = 2.385$, $p = 0.018$). "Güven Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama" alt boyutunda kadınların ortalama puanları 19.21 ($Ss = 2.66$), erkeklerin ortalama puanlarından 18.13 ($Ss = 2.50$) yüksektir ($t = 3.866$, $p = 0.001$). Çocuk İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği toplam puanında kadınların ortalama puanları 151,04 ($Ss = 12.69$), erkeklerin ortalama puanlarından 147.13 ($Ss = 11.66$) yüksektir ($t = 2.951$, $p = 0.003$, $p < 0.05$). Bu sonuçlar; "İnanç", "Önleyici Tutumlar", "Güven, Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama" alt boyutlarında ve toplam puanda ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutumlarında cinsiyetlerine göre kadınların lehine farklılaşma olduğunu göstermektedir ($p < 0.05$).

“3-6 yaş arası çocuğu olan ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutumları ebeveynlerin yaş grubuna göre farklılaşmakta mıdır?”

Tablo 5

Ölçek Alt Boyutlarının Yaş Gruplarına Göre Farklılaşma Sonucu Tablosu

Değişken	Kategori	Yaş	ANOVA			
		Ort.	Ss	F	p	Fark
Mitler, Gerçekler	18-25 ⁽¹⁾	39.08	3.85	2.628	0.034*	4>5
	26-30 ⁽²⁾	38.80	3.16			
	31-35 ⁽³⁾	38.30	3.29			
	36-40 ⁽⁴⁾	39.50	3.53			
	41-45 ⁽⁵⁾	37.81	2.99			
İnanç	18-25 ⁽¹⁾	20.11	3.39	1.111	0.310	-
	26-30 ⁽²⁾	20.77	2.48			
	31-35 ⁽³⁾	20.13	3.26			
	36-40 ⁽⁴⁾	20.04	2.77			
	41-45 ⁽⁵⁾	20.29	2.19			
Sorumluluk	18-25 ⁽¹⁾	26.33	3.13	0.254	0.907	-
	26-30 ⁽²⁾	26.60	3.26			
	31-35 ⁽³⁾	26.87	3.24			
	36-40 ⁽⁴⁾	26.61	2.82			
	41-45 ⁽⁵⁾	26.63	2.48			
Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi	18-25 ⁽¹⁾	19.91	2.76	0.372	0.828	-
	26-30 ⁽²⁾	20.34	2.45			
	31-35 ⁽³⁾	20.28	2.62			
	36-40 ⁽⁴⁾	20.20	2.77			
	41-45 ⁽⁵⁾	20.20	2.32			
Önleyici Tutumlar	18-25 ⁽¹⁾	24.17	3.27	1.226	0.299	-
	26-30 ⁽²⁾	25.24	2.82			
	31-35 ⁽³⁾	25.07	2.50			
	36-40 ⁽⁴⁾	24.96	2.99			
	41-45 ⁽⁵⁾	25.03	2.56			
Güven, Kaygı,	18-25 ⁽¹⁾	18.60	2.48	0.361	0.836	-

Tekrar Cinsel	26-30 ⁽²⁾	19.03	2.58			
İstismarı Yaşama	31-35 ⁽³⁾	18.93	2.67			
	36-40 ⁽⁴⁾	18.73	2.97			
	41-45 ⁽⁵⁾	18.67	2.60			
	18-25 ⁽¹⁾	148.22	14.63			
Çocuk Cinsel	26-30 ⁽²⁾	150.81	12.45			
İstismarı Bilgi-	31-35 ⁽³⁾	149.61	12.62	0.580	0.677	-
Tutum Ölçeği	36-40 ⁽⁴⁾	150.07	12.82			
	41-45 ⁽⁵⁾	148.44	10.32			

* $p < 0.05$; $F = \text{ANOVA Testi}$, $Fark = \text{Tukey Testi}$

Tablo 5'te ANOVA testi sonuçları incelendiğinde "Mitler, Gerçekler" alt boyutunda ebeveynlerin yaşlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir ($F = 2.628$, $p = 0.034$). Tukey testi sonuçlarına göre, 36-40 yaş grubu (4) ile 41-45 yaş grubu (5) arasında 36-40 yaş lehine farklılaşma bulunmaktadır ($4 > 5$, $p < 0.05$).

ANOVA testi sonuçlarına göre; inanç, sorumluluk, bilgi-tutum- hizmetler ve raporlama bilgisi, önleyici tutumlar, güven-kaygı-tekrar cinsel istismarı yaşama alt boyutlarında ve toplam puanda farklılaşmaya rastlanmamıştır ($p < 0.05$).

“3-6 yaş arası çocuğu olan ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutumları ebeveynlerin gelir düzeylerine göre farklılaşmakta mıdır?”

Tablo 6

Ölçek Alt Boyutlarının Gelir Düzeyine Göre Farklılaşma Sonucu Tablosu

Değişken	Kategori	Gelir Düzeyi		ANOVA		
		Ort.	Ss	F	p	Fark
Mitler, Gerçekler	Düşük ⁽¹⁾	38.37	3.06			
	Orta ⁽²⁾	38.65	3.39	0.451	0.637	-
	Yüksek ⁽³⁾	39.15	3.00			
İnanç	Düşük ⁽¹⁾	19.51	2.80			
	Orta ⁽²⁾	20.34	2.80	2.326	0.099	-
	Yüksek ⁽³⁾	21.09	2.65			
Sorumluluk	Düşük ⁽¹⁾	26.77	3.17			
	Orta ⁽²⁾	26.55	3.09	1.351	0.260	-
	Yüksek ⁽³⁾	27.46	2.19			
Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi	Düşük ⁽¹⁾	19.81	2.43			
	Orta ⁽²⁾	20.29	2.58	1.529	0.218	-
	Yüksek ⁽³⁾	19.56	2.38			
Önleyici Tutumlar	Düşük ⁽¹⁾	25.07	2.28			
	Orta ⁽²⁾	24.99	2.85	0.012	0.989	-
	Yüksek ⁽³⁾	24.96	2.71			
Güven, Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama	Düşük ⁽¹⁾	18.07	2.31			
	Orta ⁽²⁾	18.94	2.69	1.538	0.216	-
	Yüksek ⁽³⁾	18.56	2.44			
Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği	Düşük ⁽¹⁾	147.62	11.33			
	Orta ⁽²⁾	149.77	12.81	0.504	0.605	-
	Yüksek ⁽³⁾	150.81	9.63			

* $p < 0.05$; $F = \text{ANOVA Testi}$

ANOVA testi sonuçlarına göre “Mitler, Gerçekler, İnanç, Sorumluluk, Bilgi-Tutum-Hizmetler ve Raporlama Bilgisi, Önleyici Tutumlar, Güven- Kaygı-Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama” alt boyutlarında ve toplam puanda anlamlı bir farklılaşma saptanmamıştır ($p<0.05$).

“3-6 yaş arası çocuğu olan ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutumları ebeveynlerin yaşadıkları çevrenin kırsal ve kentsel alana bağlı olmasına göre farklılaşmakta mıdır?”

Tablo 7

Ölçek Alt Boyutlarının Ebeveynlerin Yaşadıkları Çevreye Göre Farklılaşma Sonucu Tablosu

Değişken	Yaşanılan Çevre				t testi	
	Kırsal		Kentsel		T	p
	Ort.	Ss	Ort.	Ss		
Mitler, Gerçekler	38.73	3.63	38.65	3.24	0.226	0.822
İnanç	20.59	3.10	20.26	2.70	1.000	0.318
Sorumluluk	26.32	3.39	26.75	2.91	-1.194	0.233
Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi	20.05	2.73	20.25	2.50	-0.657	0.512
Önleyici Tutumlar	25.00	2.97	25.00	2.74	0.000	1.000
Güven, Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama	18.66	2.98	18.91	2.54	-0.780	0.436
Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği	149.37	13.85	149.82	12.01	-0.306	0.759

* $p<0.05$; t =Bağımsız Örneklem t testi

ANOVA testi sonuçlarına göre, yaşanılan çevreye göre alt boyutlarda istatistiksel olarak bir fark olmadığını göstermektedir. Tüm alt boyutlarda kırsal ve kentsel bölgelerde yaşayanlar arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır ($p<0.05$).

“3-6 Yaş Arası Çocuğu Olan Ebeveynlerin Çocuk Cinsel İstismarına Yönelik Bilgi ve Tutumları Aile Tiplerinin Geniş veya Çekirdek Olmasına Göre Farklılaşmakta Mıdır?”

Tablo 8

Ölçek Alt Boyutlarının Aile Tipine Göre Farklılaşma Sonucu Tablosu

Değişken	Aile Tipi				t testi	
	Çekirdek Aile		Geniş Aile		t	p
	Ort.	Ss	Ort.	Ss		
Mitler, Gerçekler	38.70	3.33	38.50	3.39	-0.409	0.683
İnanç	20.38	2.72	20.13	3.24	-0.623	0.534
Sorumluluk	26.80	2.76	25.76	4.21	-1.827	0.072
Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi	20.33	2.52	19.47	2.64	-2.382	0.018*
Önleyici Tutumlar	25.08	2.74	24.54	3.10	-1.364	0.173
Güven Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama	18.94	2.57	18.33	3.04	-1.608	0.109
Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği	150.24	11.76	146.76	15.69	-1.623	0.109

* $p<0.05$; t =Bağımsız Örneklem t testi

Tablo 8’de verilen sonuçlar incelendiğinde “Mitler-Gerçekler, İnanç, Sorumluluk, Önleyici Tutumlar, Güven-Kaygı-Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama” alt boyutlarında ve ölçek toplam puanlarında aile tipine göre anlamlı farklılık görülmezken, yalnızca “Bilgi-Tutum-Hizmetler ve Raporlama Bilgisi” alt boyutunda aile tipine göre anlamlı farklılık saptanmıştır ($p<0.05$). "Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi" alt boyutunda çekirdek ailede yaşayanların ortalama puanı

20.33 (Ss= 2.52), geniş ailede yaşayanların ortalama puanı ise 19.47 (Ss= 2.64) olarak bulunmuş ve bu fark çekirdek ailede yaşayanların lehine anlamlı farklılaşma göstermiştir ($t=-2.382$, $p= 0.018$, $p<0.05$).

“3-6 Yaş Arası Çocuğu Olan Ebeveynlerin Çocuk Cinsel İstismarına Yönelik Bilgi ve Tutumları Ebeveynlerin Birlikte veya Ayrı Yaşamalarına Göre Farklılaşmakta Mıdır?”

Tablo 9

Ölçek Alt Boyutlarının Eş Medeni Durumuna Göre Farklılaşma Sonucu Tablosu

Değişken	Eş Medeni Durum				t testi	
	Birlikte		Ayrı		t	p
	Ort.	Ss	Ort.	Ss		
Mitler, Gerçekler	38.68	3.34	38.50	3.37	0.294	0.769
İnanç	20.38	2.83	19.90	2.41	0.905	0.366
Sorumluluk	26.70	3.05	25.96	2.85	1.271	0.205
Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi	20.27	2.55	19.33	2.50	1.940	0.053
Önleyici Tutumlar	25.08	2.70	24.03	3.65	1.536	0.134
Güven, Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama	18.91	2.65	18.06	2.57	1.685	0.093
Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği	150.04	12.47	145.80	12.02	1.794	0.074

* $p<0.05$; t =Bağımsız Örneklemeler t testi

Tablo 9’da sunulmuş olan sonuçlara göre “Mitler-Gerçekler, İnanç, Sorumluluk, Önleyici Tutumlar, Güven-Kaygı-Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama”, "Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama" alt boyutlarında ve "Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği" toplam puanlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

“3-6 Yaş Arası Çocuğu Olan Ebeveynlerin Çocuk Cinsel İstismarına Yönelik Bilgi ve Tutumları Ebeveynlerin Çocuk Cinsel İstismarının Ne Olduğunu Bilip Bilmeme Durumlarına Göre Farklılaşmakta Mıdır?”

Tablo 10

Ölçek Alt Boyutlarının Ebeveynlerin Çocuk Cinsel İstismar Konusunu Bilme Durumlarına Göre Farklılaşma Sonucu Tablosu

Değişken	Çocuk, Cinsel İstismar Konusunu Bilme				t testi	
	Evet		Hayır		t	p
	Ort.	Ss	Ort.	Ss		
Mitler, Gerçekler	38.81	3.32	37.18	3.16	2.700	0.007*
İnanç	20.50	2.74	18.66	2.94	3.649	0.001*
Sorumluluk	26.78	2.90	25.18	3.98	2.248	0.031*
Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi	20.35	2.52	18.57	2.33	3.883	0.001*
Önleyici Tutumlar	25.13	2.77	23.51	2.72	3.221	0.001*
Güven, Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama	18.98	2.68	17.39	1.85	4.515	0.001*
Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği	150.56	12.31	141.51	10.53	4.538	0.001*

* $p<0.05$; t =Bağımsız Örneklemeler t testi

Tablo 10 incelendiğinde çocuk cinsel istismarı bilgi-tutum ölçeği tüm alt boyutları ve çocuk cinsel istismarı bilgi-tutum ölçeği toplam puanları için ebeveynlerin cinsel istismar konusunu bilme durumlarına göre anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. "Mitler, Gerçekler" alt boyutunda, çocuk cinsel istismar konusunu bilenlerin ortalama puanlarının 38.81(Ss= 3.32), bilmeyenlerin ortalama

puanlarından 37.18 (Ss= 3.16) daha yüksek olduğu ($t= 2.700$, $p= 0.007$, $p<0.05$), "İnanç" alt boyutunda, çocuk cinsel istismar konusunu bilenlerin ortalama puanlarının 20.50 (Ss= 2.74), bilmeyenlerin ortalama puanlarından 18.66 (Ss= 2.94) daha yüksek olduğu ($t= 3.649$, $p= 0.001$, $p<0.05$), "Sorumluluk" alt boyutunda, çocuk cinsel istismar konusunu bilenlerin ortalama puanlarının 26.78 (Ss= 2.90), bilmeyenlerin ortalama puanlarından 25.18 (Ss= 3.98) daha yüksek olduğu ($t= 2.248$, $p= 0.031$, $p<0.05$), "Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi" alt boyutunda, çocuk cinsel istismar konusunu bilenlerin ortalama puanlarının 20.35 (Ss= 2.52), bilmeyenlerin ortalama puanlarından 18.57 (Ss= 2.33) daha yüksek olduğu ($t= 3.883$, $p= 0.001$, $p<0.05$), "Önleyici Tutumlar" alt boyutunda, çocuk cinsel istismar konusunu bilenlerin ortalama puanlarının 25.13 (Ss= 2.77), bilmeyenlerin ortalama puanlarından 23.51 (Ss= 2.72) daha yüksek olduğu ($t= 3.221$, $p= 0.001$, $p<0.05$), "Güven Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama" alt boyutunda, çocuk cinsel istismar konusunu bilenlerin ortalama puanlarının 18.98 (Ss= 2.68), bilmeyenlerin ortalama puanlarından 17.39 (Ss= 1.85) daha yüksek olduğu ($t= 4.515$, $p= 0.001$, $p<0.05$) belirlenmiştir. Son olarak, "Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği" toplam puanı için, çocuk cinsel istismar konusunu bilenlerin ortalama puanlarının 150.56 (Ss= 12.31), bilmeyenlerin ortalama puanlarından 141.51 (Ss= 10.53) daha yüksek olduğu görülmüştür ($t= 4.538$, $p= 0.001$, $p<0.05$).

Bu sonuçlar, çocuk cinsel istismar konusunu bilme durumuna göre tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğunu göstermektedir. Cinsel istismar konusunu bilen ebeveynlerin puanları, bilmeyen ebeveynlere göre tüm alt ölçeklerde anlamlı derecede yüksektir ($p<0.05$).

“3-6 Yaş Arası Çocuğu Olan Ebeveynlerin Çocuk Cinsel İstismarına Yönelik Bilgi ve Tutumları Ebeveynlerin Daha Önce Çocuk Cinsel İstismarı ile İlgili Bir Eğitim Alıp-Almama Durumlarına Göre Farklılaşmakta Mıdır?”

Tablo 11

Ölçek Alt Boyutlarının Ebeveynlerin Çocuk Cinsel İstismarı Hakkında Eğitim Alma Durumlarına Göre Farklılaşma Sonucu Tablosu

Değişken	Çocuk Cinsel İstismarı Hakkında Eğitim Alma				t testi	
	Evet		Hayır			
	Ort.	Ss	Ort.	Ss	t	p
Mitler, Gerçekler	38.95	3.41	38.58	3.32	0.916	0.360
İnanç	20.36	2.50	20.33	2.89	0.082	0.935
Sorumluluk	26.55	3.20	26.67	2.99	-0.315	0.753
Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi	20.84	2.58	20.00	2.52	2.745	0.006*
Önleyici Tutumlar	24.98	2.84	25.00	2.79	-0.043	0.966
Güven, Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama	19.18	2.85	18.74	2.59	1.379	0.169
Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği	150.90	12.49	149.35	12.47	1.029	0.304

* $p<0.05$; t =Bağımsız Örneklemeler t testi

Tablo 11 incelendiğinde “Bilgi, Tutum, Hizmetler ve Raporlama Bilgisi” alt boyutunun ebeveynlerin cinsel istismar konusunda eğitim alma durumlarına göre anlamlı farklılık gösterdiği görülmektedir. Buna göre çocuk cinsel istismarı hakkında eğitim alan ebeveynlerin ortalama puanı 20.84 (Ss= 2.58), eğitim almayan ebeveynlerin ortalama puanı ise 20.00 (Ss= 2.52) olarak bulunmuş olup bu farkın eğitim alan ebeveynlerin lehine istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($t= 2.745$, $p= 0.006$, $p<0.05$). Mitler-Gerçekler, İnanç, Sorumluluk, Önleyici Tutumlar, Güven-Kaygı-Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama”, “Önleyici Tutumlar”, “Güven, Kaygı, Tekrar Cinsel İstismarı Yaşama” alt boyutlarında ve “Çocuk Cinsel İstismarı Bilgi-Tutum Ölçeği” toplam puanlarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırma, 3–6 yaş arası çocuğa sahip ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutum düzeylerini belirlemeyi ve bu düzeylerin sosyodemografik değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını ortaya koymayı amaçlamıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda, bazı değişkenlerde anlamlı farklılıklar saptanmış, bazı değişkenlerde ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmemiştir.

Cinsiyet değişkenine ilişkin bulgular, kadın ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutum düzeylerinin erkeklere kıyasla anlamlı biçimde daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bu durum, toplumsal bağlamda çocuk bakımının çoğunlukla kadınlara atfedilmesi ile açıklanabilir. Kadınların çocukla daha fazla zaman geçirmesi, konuya dair farkındalıklarını artırmakta ve cinsel istismar konusunda bilgi düzeylerini yükseltmektedir. Uzkul ve Öğretir Özçelik (2024) ile Kalay (2022) tarafından yürütülen benzer araştırmalar da bu bulguyu desteklemektedir. Ancak Berkmen (2022), Alzoubi, Ali, Flah ve Alnatour (2018) gibi bazı araştırmalar, farkındalık düzeyinin cinsiyete göre değişmediğini ya da erkeklerde daha düşük olduğunu ortaya koymuştur. Apaydın Cirik, Gül ve Aksoy (2022) ise cinsiyet değişkenine bağlı herhangi bir farklılık bulamamıştır.

Yaş değişkenine ilişkin analizlerde yalnızca “Mitler-Gerçekler” alt boyutunda 36–40 yaş grubu lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Diğer alt boyutlar ve toplam puan açısından yaş değişkeni anlamlı bir etki göstermemiştir. Bu durum, teknolojik gelişmelere paralel olarak genç ebeveynlerin daha yüksek farkındalık düzeyine sahip olacağı varsayımını desteklememektedir. Uzkul ve Öğretir Özçelik (2024) ile Elihoş (2019) bu konuda benzer bulgulara ulaşırken, Ercan (2018) yaş değişkenine göre bir farklılık saptamamıştır. Ayrıca Alzoubi vd. (2018) yaş arttıkça farkındalık düzeyinin arttığını ifade ederken, Kaçan, Gümüş ve Yıldız (2023) yalnızca eğitim düzeyinin anlamlı bir açıklayıcı olduğunu belirtmiştir.

Gelir düzeyine ilişkin analizlerde herhangi bir alt boyut ya da toplam puanda anlamlı farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu, teknolojik gelişmeler sayesinde bilginin farklı gelir gruplarına daha eşit biçimde ulaşmasıyla açıklanabilir. Ancak literatürde yer alan bazı çalışmalar bu bulguyla çelişmektedir. Örneğin Koçtürk ve Şahin (2021), mitler konusunda gelir düzeyine bağlı fark bulurken, Rohanachandra, Amarakoon, Alles, Amarasekera ve Mapatunage (2023) yüksek gelirli ebeveynlerin bilgi düzeylerinin daha yüksek olduğunu ifade etmişlerdir. Özgülük (2010) ise geliri yüksek olan ebeveynlerin daha olumsuz tutumlara sahip olduğunu ileri sürmüştür.

Ebeveynlerin yaşadıkları çevrenin kırsal ya da kentsel olması, bilgi ve tutum düzeylerini anlamlı biçimde etkilememiştir. Oysa kent yaşamında çocuk bakımının daha çok dış destekle sürdürüldüğü düşünülerek, kentsel bölgelerde farkındalığın daha yüksek olması beklenmiştir. Aile tipi açısından yalnızca “Bilgi-Tutum-Hizmetler ve Raporlama Bilgisi” alt boyutunda çekirdek aile lehine anlamlı fark bulunmuştur. Bu sonuç, çocuğun istismarının tanınmış kişilerce gerçekleştirilebileceği gerçeğine dair farkındalığın aile yapısına bağlı olabileceğini göstermektedir. Üstündağ, Şenol ve Mağden (2015) ile Chen ve Chen (2005) bu duruma dikkat çekerken, Salloum vd. (2020) gibi bazı araştırmalar ise yabancılara odaklı farkındalığın daha yaygın olduğunu belirtmiştir.

Medeni durum değişkeni açısından ise bilgi ve tutum düzeylerinde anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Bu bulgu, bireyin medeni durumundan ziyade kişisel bilinç düzeyinin çocuk istismarına yönelik tutum ve bilgi düzeyini etkilediğini göstermektedir. Ancak Hancı (2008) ile Sedlak ve Broadhurst (1996) tek ebeveynli ailelerde istismar riskinin daha yüksek olduğuna dikkat çekmişlerdir.

Araştırmanın önemli bulgularından biri de çocuk cinsel istismarının ne olduğuna dair bilgi sahibi olan ebeveynlerin, olmayanlara kıyasla tüm alt boyutlarda ve toplam puanda anlamlı biçimde daha yüksek düzeye sahip olmasıdır. Bu sonuç, beklentilere uygun olarak, bilginin farkındalık ve tutumu doğrudan etkilediğini göstermektedir. Apaydın Cirik vd. (2022) ile Pulido vd. (2015) tarafından yapılan araştırmalar da benzer sonuçlara ulaşmıştır. Bununla birlikte Xie, Qiao ve Wang

(2016), katılımcıların istismarı yalnızca fiziksel temas üzerinden tanımladıklarını, temas içermeyen istismar biçimlerine dair farkındalıklarının düşük olduğunu vurgulamıştır. Cacciatore, Korteniemi-Poikela ve Kaltiala (2019) da ebeveynlerin bilgi düzeylerinin yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

Cinsel istismara yönelik eğitim almış olma durumu incelendiğinde, yalnızca “Bilgi-Tutum-Hizmetler ve Raporlama Bilgisi” alt boyutunda eğitim alanlar lehine anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu durum, eğitim programlarının kapsamlı ve sürdürülebilir olmadığı sürece tüm alt boyutlara etkili biçimde yansımadağını göstermektedir. Koçtürk ve Şahin (2021) de benzer şekilde, eğitim almanın mitlere yönelik tutumlar üzerinde anlamlı bir etki göstermediğini ifade etmişlerdir. Özer (2014) ise ebeveynlerin yalnızca %14’ünün çocuk cinsel istismarı ile ilgili bir eğitim aldığını belirtmiştir. Waliyanti ve Maulida (2022) ebeveynlerin çocuklarına nasıl cinsel eğitim verecekleri konusunda eksiklik yaşadıklarını saptamış, Prihidko ve Kenny (2021) ailelerin daha fazla bilgiye ihtiyaç duyduklarını vurgulamıştır. Del Campo, Fávero ve Sousa-Gomes (2023) ise eğitimin bilgi düzeyini anlamlı biçimde artırdığını ortaya koymuştur. Bayrakdar (2023) ise aile eğitimlerinin çocukların gelişimi üzerinde önemli katkılar sunduğunu belirtmiştir.

Bu araştırmanın bulguları doğrultusunda bazı öneriler geliştirilmiştir. Öncelikle, çalışma nicel desende yürütülmüştür. Bu nedenle, ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına yönelik bilgi ve tutumlarını daha derinlemesine anlamak amacıyla nitel araştırma desenlerinin ya da karma yöntemlerin kullanıldığı yeni çalışmalar önerilmektedir. Ayrıca araştırma yalnızca Tekirdağ ilinde gerçekleştirilmiştir; bu bağlamda farklı illerde ve bölgelerde benzer çalışmalar yapılarak bulguların karşılaştırılması, bölgesel farklılıkların anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Araştırmanın yalnızca ebeveynlerle sınırlı olması da önemli bir sınırlılıktır. Bu nedenle, konuya ilişkin farkındalık düzeyinin artırılması amacıyla okul öncesi öğretmen adayları ve öğretmenlerle benzer çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Bununla birlikte, çocuk cinsel istismarı konusunun okul öncesi eğitim kurumlarında düzenli aralıklarla gerçekleştirilecek ebeveyn eğitim programlarında ele alınması önemli görülmektedir. Katılımın düşük olduğu durumlarda ise dönem içerisinde yapılan veli toplantılarında kısa süreli bilgilendirmeler yapılması, ebeveynlerin farkındalık düzeylerini artırmaya katkı sunabilir. Son olarak, bu tür bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları için akademisyenler, psikologlar ve hukukçular gibi farklı disiplinlerden profesyonellerle iş birliği yapılması, konunun daha bütüncül bir yaklaşımla ele alınmasını sağlayacaktır. Bu öneriler, gelecekte gerçekleştirilecek araştırmalara ve eğitim politikalarına yön verme potansiyeline sahiptir.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Çalışmaya ilk yazar %75 oranında ikinci yazar ise %25 oranında katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çalışmada çıkar çatışması olmadığını beyan etmektedir.

Açıklama: Çalışma ilk yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Kaynaklar

- Acehan, S., Bilen, A., Ay, M. O., Gülen, M., Avcı, A. ve İçme, F. (2013). Çocuk istismarı ve ihmalinin değerlendirilmesi. *Arşiv Kaynak Tarama Dergisi*, 22(4), 591-614.
- Akgül, E. (2015). *Okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan personelin cinsel istismar bildirim durumları*, Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Akgün, R. ve Çetin, H. (2020). 4-6 yaş arası çocuğu olan ebeveyn tutumlarının ve istismar farkındalıklarının belirlenmesi üzerine bir çalışma. *Toplum ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, 5, 42-61.
- Akyüz, E. (2012). *Çocuk hukuku* (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Alisinanoğlu, F. ve Bağcı, S. (2023). Erken çocukluk döneminde ebeveynlerin çocuk ihmal ve istismarına ilişkin farkındalık düzeyleri. *Edebiyat Dilbilim Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 63-78.
- Alpaslan, A. H. (2014). Çocukluk döneminde cinsel istismar. *Kocatepe Tıp Dergisi*, 15(2), 194-201.
- Alzoubi, F. A., Ali, R. A., Flah, I. H. and Alnatour, A. (2018). Mothers' knowledge & perception about child sexual abuse in Jordan. *Child Abuse & Neglect*, 75, 149-158. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2017.06.006>
- Apaydın Cirik, V., Gül, U. ve Aksoy, B. (2022). Çocukların ve ebeveynlerin çocuk cinsel istismarı hakkındaki bilgi ve tutumları: Kesitsel bir çalışma. *Türkiye Klinikleri Journal of Nursing Sciences*, 14(2), 321-331. <https://doi.org/10.5336/nurses.2021-85187>
- Arslan, Z. G. ve Demircioğlu, H. (2024). Baba katılımına sosyodemografik değişkenler ve toplumsal cinsiyet perspektifi üzerinden yaklaşım. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(1), 39-58. <https://doi.org/10.31592/aeusbed.1344238>
- Baskak, İ. (2023). Çocuğa yönelik duygusal istismar. *Uluslararası Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 61-72. <https://doi.org/10.57114/jswrpub.1233975>
- Bayrakdar, U. (2023). Annelerin çocuk gelişimine ilişkin bilgileri özel gereksinimli çocukların ev ortamlarının kalitesini yordar mı?. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 60-79. <https://doi.org/10.31592/aeusbed.1212416>
- Berkmen, B. (2022). Examining the awareness levels of parents on child sexual abuse. *Journal of Indian Association for Child and Adolescent Mental Health*, 18(4), 348-357. <https://doi.org/10.1177/09731342231156498>
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cacciatore, R., Korteniemi-Poikela, E. and Kaltiala, R. (2019). The steps of sexuality-a developmental, emotion-focused, child-centered model of sexual development and sexuality education from birth to adulthood. *International Journal of Sexual Health*, 31(3), 319-338. <https://doi.org/10.1080/19317611.2019.1645783>
- Chen, J. Q. and Chen, D. G. (2005). Awareness of child sexual abuse prevention education among parents of Grade 3 elementary school pupils in Fuxin City, China. *Health Education Research*, 20(5), 540-547. <https://doi.org/10.1093/her/cyh012>
- Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği. (2020). *Cinsel istismarın tanımı ve farklı türleri*. <https://cinselsiddetlemucadele.org/2020/05/18/cocuga-yonelik-cinsel-istismar-tanimi-ve-farkli-turleri/> adresinden 14.04.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Cüceloğlu, D. (2007). *İçimizdeki çocuk*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Del Campo, A., Fávero, M. and Sousa-Gomes, V. (2023). The role of parents in preventing child sexual abuse: evaluation of previous knowledge and the results of a training

- program. *Sexuality research and social policy*, 20(1), 208-215. <https://doi.org/10.1007/s13178-022-00697-9>
- Dubowitz, H., Black, M., Starr Jr, R. H. and Zuravin, S. (1993). A conceptual definition of child neglect. *Criminal Justice and Behavior*, 20(1), 8-26. <https://doi.org/10.1177/0093854893020001003>
- Elihoş, H. (2019). *3-6 yaş çocuklarının ebeveynlerinin çocuk cinsel istismarı hakkındaki farkındalıkları uygulamaları ve kaygılarının incelenmesi*, Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ercan, N. (2018). *4-6 yaş grubunda çocuğu olan ebeveynlerin istismar farkındalıkları*. Yüksek lisans tezi, Çag Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Gilbert, R., Widom, C. S., Browne, K., Fergusson, D., Webb, E. and Janson, S. (2009). Burden and consequences of child maltreatment in high-income countries. *Lancet*, 373(9657), 68-81. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(08\)61706-7](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(08)61706-7)
- Glaser, D. (2002). Emotional abuse and neglect (psychological maltreatment): A conceptual framework. *Child Abuse & Neglect*, 26(6-7), 697-714. [https://doi.org/10.1016/S0145-2134\(02\)00342-3](https://doi.org/10.1016/S0145-2134(02)00342-3)
- Gökçe İmren, S., Ayaz, A., Yusufoglu, C. ve Rodopman Arman, A. (2013). Cinsel istismara uğrayan çocuk ve ergenlerde klinik özellikler ve intihar girişimi ile risk etmenleri. *Marmara Medical Journal*, 26(1), 11-16. <https://doi.org/10.5472/MMJ.2012.02518.1>
- Hancı, H. (2008). *İzmir'de eğitim hastanelerinde çocuk istismarı tanısı alan olgularla ilgili İzmir çocuk istismarı araştırma grubunun on sekiz aylık deneyimi*. <http://www.med.ege.edu.tr/~hanci> adresinden 17.03.2024 tarihinde erişilmiştir.
- İkican Çömez, T. ve Küçük, L. (2020). Child sexual abuse knowledge/attitude scale for parents: Reliability and validity of the Turkish version. *Perspective in Psychiatric Care*, 57(2), 1-9. <https://doi.org/10.1111/ppc.12615>
- İşeri, E. (2008). Cinsel istismar. F. Ç. Çetin, B. Pehlivan Türk, F. Ünal, R. Uslu, E. İşeri, T. Türkbay, A. Coşkun, S. Miral, N. Motavallı (Eds.), *Çocuk ve ergen psikiyatrisi temel kitabı* içinde (ss. 470-477). Ankara: HYB Yayıncılık.
- İşler, S. ve Gürşimsek, A. İ. (2018). 3-6 yaş arası cinsel eğitimin gereklilikleri ile ilgili ebeveyn kayıtlarının incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(3), 845-867. <https://doi.org/10.17152/gefad.377583>
- Kalay, Z. (2022). *Sağlık çalışanı ebeveynlerin cinsel istismar konusundaki farkındalık düzeyinin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Karabük.
- Kalaycı, Ş. (2008). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik.
- Kellogg, N. (2005). American Academy of Pediatrics Committee on Child Abuse and Neglect. The evaluation of sexual abuse in children. *Pediatrics*, 116(2), 506-512. <https://doi.org/10.1542/peds.2005-1336>

- Mathoma, A. M., Maripe-Perera, D. B., Khumalo, L. P., Mbayi, B. L. and Seloilwe, E. S. (2006). Knowledge and perceptions of parents regarding child sexual abuse in Botswana and Swaziland. *Journal of Pediatric Nursing*, 21(1), 67-72. <https://doi.org/10.1016/j.pedn.2005.08.002>
- Meraki, S. ve Çalık Var, E. (2019). Alt-sosyo ekonomik düzeye sahip ailelerin çocuk istismarı ve ihmali konusunda farkındalık düzeylerinin incelenmesi. *Türkiye Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 1-12.
- Nurcombe, B. (2000). Child sexual abuse I: Psychopathology. *Aust N Z J Psychiatry*, 34(1), 85. <https://doi.org/10.1046/j.1440-1614.2000.00642.x>
- Okyay, Ö. ve Erol, D. (2021). Okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk istismarı ve ihmali üzerine farkındalık düzeylerinin incelenmesi. *Kalem Uluslararası Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 11(2), 755-771. <https://doi.org/10.23863/kalem.2021.223>
- Özer, G. (2014). *Ebeveynlerin çocuk cinsel istismarına dair bilinçleri, endişeleri ve aldıkları önlemler*. Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi, Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.
- Özgülük, S. B. (2010). Prediction of attitudes towards child abuse by gender, age, income, and education. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 5, 515-519. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.07.135>
- Polansky, N. A., Gaudin, J. M. and Ammons, P. W. (1985). The psychological ecology of the neglectful mother. *Child Abuse & Neglect*, 9(1), 265-275. [https://doi.org/10.1016/0145-2134\(85\)90019-5](https://doi.org/10.1016/0145-2134(85)90019-5)
- Polat, O. (2007). *Tüm boyutları ile çocuk istismarı* (2. baskı). Ankara: Seçkin Yayınları.
- Prabhu, S., Prabhu, S. and Noronha, F. (2023). Knowledge of child sexual abuse and attitudes towards reporting it among teachers and parents of children studying in selected primary schools of Udupi Taluk, India. *Egyptian Journal of Forensic Sciences*, 13(1), 46-57. <https://doi.org/10.1186/s41935-023-00365-y>
- Prikhidko, A. and Kenny, M. C. (2021). Examination of parents' attitudes toward and efforts to discuss child sexual abuse prevention with their children. *Children and Youth Services Review*, 121, 105810. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.105810>
- Pulido, M. L., Dauber, S., Tully, B. A., Hamilton, P., Smith, M. J. and Freeman, K. (2015). Knowledge gains following a child sexual abuse prevention program among urban students: A cluster-randomized evaluation. *American Journal of Public Health*, 105(7), 1344-1350. <https://doi.org/10.2105/ajph.2015.302594>
- Rohanachandra, Y. M., Amarakoon, L., Alles, P. S., Amarasekera, A. U. and Mapatunage, C. N. (2023). Parental knowledge and attitudes about child sexual abuse and their practices of sex education in a Sri Lankan setting. *Asian Journal of Psychiatry*, 85, 103623. <https://doi.org/10.1016/j.ajp.2023.103623>
- Salloum, A., Johnco, C., Zepeda-Burgos, R. M., Cepeda, S. L., Guttfreund, D., Novoa, J. C., ... and Storch, E. A. (2020). Parents' knowledge, attitudes, and experiences in child sexual abuse prevention in El Salvador. *Child Psychiatry & Human Development*, 51, 343-354. <https://doi.org/10.1007/s10578-019-00946-w>
- Seçgin, D. (2018). *Çocukların cinsel istismarı suçu*. Yüksek lisans tezi, Çankaya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Sedlak, A. J. and Broadhurst, D. D. (1996). *The national incidence study of child abuse and neglect*. Washington, DC: US Department of Health and Human Services.
- Şahin, S. K. ve Koçtürk, N. (2021). Ebeveynlerin çocukluk dönemi cinsel istismarına ilişkin mitleri. *Turkish Studies-Social Sciences*, 16(3), 1223-1239. <https://dx.doi.org/10.47356/TurkishStudies.46751>
- Şiddeti Önleme ve Rehabilitasyon Derneği. (2021). *Pedofili Raporu: İstanbul*. <https://imdat.org/raporlar> adresinden 23.05.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Tabachnick, B. G. and Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6. baskı). Boston: Pearson Publishing.
- Tıraşçı, Y. ve Gören, S. (2007). Çocuk istismarı ve ihmali. *Dicle Tıp Dergisi*, 34(1), 70-74.
- Turhan, E., Sangün, Ö. ve İnandı, T. (2006). Birinci basamakta çocuk istismarı ve önlenmesi. *Türk Tabipleri Birliği Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 15(9), 153-157.
- Türnüklü, A. (2001). Eğitim bilim alanında aynı araştırma sorusunu yanıtlamak için farklı araştırma tekniklerinin birlikte kullanılması. *Eğitim ve Bilim*, 26(120) 8-13.
- Uzku, S. ve Öğretir Özçelik, A. D. (2024). Ebeveynlerin cinsel bilgi düzeyi, tutum, cinsel iletişim ve cinsel istismar farkındalığını etkileyen etmenler. *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 507-544. <https://doi.org/10.30561/sinopusd.1333336>
- Ülküer, N. ve Yüzüğüldü, M.A. (2023). Ebeveynlerin çocuk yetiştirmeye yönelik tutumları ile çocuk istismarı ve ihmali hakkında bilgi ve farkındalık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi, *Ufuk Ötesi Bilim Dergisi*, 23(1),1-21. <https://doi.org/10.54961/uobild.1281126>
- Üstündağ, A. (2022). Ebeveynlerin Cinsel İstismardan Korunma Eğitimine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Current Perspectives in Social Sciences*, 26(1), 118-129. <https://doi.org/10.54614/JSSI.2022.952721>
- Üstündağ, A., Şenol, F. ve Mağden, D. (2015). Ebeveynler çocuk istismarına yönelik bilgi düzeylerinin belirlenmesi ve bilinçlendirilmesi. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal*, 1(2), 212-227.
- Waliyanti, E. ve Maulida, N.A. (2022). The experince of parents in providing islamic sexual education to their children. *Journal of Health Technology Assessment in Midwifery*, 5(2) 109-122. <https://doi.org/10.31101/jhtam.2577>
- Walsh, K., Zwi, K., Woolfenden, S. and Shlonsky, A. (2015). School-based education programmes for the prevention of child sexual abuse. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 4, 1–123. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD004380.pub3>
- Xie, Q. W., Qiao, D. P. and Wang, X. L. (2016). Parent-involved prevention of child sexual abuse: A qualitative exploration of parents' perceptions and practices in Beijing. *Journal of Child and Family Studies*, 25, 999–1010. <https://doi.org/10.1007/s10826-015-0277-5>
- Zhang, W., Ren, P., Yin, G., Li, H. and Jin, Y. (2020). Sexual abuse prevention education for preschool-aged children: Parents' attitudes, knowledge and practices in Beijing, China. *Journal of child sexual abuse*, 29(3), 295-311. <https://doi.org/10.1080/10538712.2019.1709240>

Extended Abstract

Introduction

Child sexual abuse (CSA) remains one of the most sensitive and complex public health and social issues affecting children worldwide. Parental awareness and attitudes toward CSA play a critical role in the prevention, identification, and intervention of abuse cases. In this context, understanding the knowledge levels and attitudes of parents of young children particularly those in early childhood (ages 3–6) is vital for informing effective prevention and education strategies. According to the Pedophilia Report published by the Association for the Prevention and Rehabilitation of Violence (İMDAT) in April 2021, sexual abuse of children was recorded as 48% of sexual crimes in 2019. According to the data released by the Ministry of Justice in 2021, 16171 people were convicted for child abuse in 2021, while 7190 children gave birth according to TURKSTAT (2021) data. According to 2022 TURKSTAT data, 13.7% of 259 thousand 106 children who came or were brought to security units as victims were victims of sexual crimes. Based on 2022 TÜİK data, it is possible to say that 31 thousand 885 children faced sexual abuse.

While the rates of sexually abused children are so striking, it is a matter of curiosity what the level of knowledge and attitudes of the families who provide first-degree care to the child are in this context. It is important that parents have high levels of knowledge and attitudes and can protect their children with the thought of facing this problem. It is important that the analysis of such an important issue contributes to the literature. Therefore, the present study examined (a) parents' CSA knowledge and attitudes and (b) whether these differed by gender, age, income, place of residence, family structure, marital status, prior CSA training, and self-reported familiarity with CSA.

Method

A relational survey design (Karasar, 2016) within the quantitative paradigm (Türnüklü, 2001) was used. Criterion purposive sampling (Büyüköztürk et al., 2013) yielded 388 volunteers (256 mothers, 132 fathers) from Tekirdağ who had at least one child aged 3–6 years, reported no psychiatric disorder or personal history of sexual abuse, and provided informed consent.

Within the scope of this study, "Parent Personal Information Form" and "Child Sexual Abuse Knowledge/Attitude Scale for Parents (Turkish Adaptation)" were used as data collection tools. Parent Personal Information Form: It is a form prepared by the researchers aiming to determine the sociodemographic characteristics of the parents. Child Sexual Abuse Knowledge/Attitude Scale for Parents (Turkish Adaptation): Developed in 1999 by MacIntyre and Carr, the scale was adapted into Turkish by Küçük and Çömez İkican in 2020. Cronbach's Alpha coefficients are available as 0.793 and total score details are between 0.34 and 0.71. The scale consists of 6 sub-dimensions and 38 items.

Findings and Discussions

Significant differences were found in favor of mothers across all sub-dimensions and the total scale. Mothers exhibited higher knowledge and more preventive attitudes than fathers. This may be attributed to societal norms in Türkiye, where caregiving roles are predominantly assigned to women, thereby increasing their exposure to information and concern regarding CSA. These findings are consistent with previous studies (Kalay, 2022; Uzkul and Öğretir Özçelik, 2024). A statistically significant difference was observed only in the *Beliefs and Myths* subscale in favor of parents aged 36–40. No significant differences were found in other sub-dimensions or total scores. This outcome was unexpected, as younger parents were presumed to have higher awareness due to greater media and technology use. Similar partial findings have been reported in studies by Uzkul and Öğretir Özçelik (2024) and Elihoş (2019), although Ercan (2018) found no differences in CSA awareness based on fathers' age. No significant differences were found in any sub-dimension or total score based on income level. This could be related to the widespread access to information across different income

groups due to technological advancements. This result diverges from studies such as Koçtürk and Şahin (2021) and Rohanachandra et al. (2023), which reported income-related differences in CSA-related beliefs and awareness. No significant differences were found based on whether parents lived in urban or rural areas. While it was hypothesized that urban parents might show higher awareness due to concerns related to childcare arrangements and employment pressures, the findings did not support this assumption. A significant difference was found in the *Knowledge of Reporting and Services* subscale in favor of parents living in nuclear families. Other dimensions did not show variation based on family structure. These results partially align with studies that suggest perceptions about the identity of CSA perpetrators vary based on family dynamics (Elihoş, 2019; Üstündağ et al., 2015).

Furthermore, there were no significant differences in any dimension, or total scores based on marital status. This suggests that CSA awareness may be more strongly linked to individual knowledge rather than family structure. This contrasts with the study Hancı (2008) which reported increased CSA risk in fragmented families or single-parent households. Highly significant differences were found in all sub-dimensions and total scale scores in favor of parents who reported knowing what CSA is. This was one of the most expected outcomes and aligns with previous studies (Apaydın Cirik et al., 2022; Pulido et al., 2015), reinforcing the link between general awareness and more informed attitudes and behaviors toward CSA. Only the *Knowledge of Reporting and Services* subscale showed a significant difference in favor of parents who had received CSA-related education. Other subscales and the total score showed no differences. This unexpected finding suggests that formal education programs may not always result in broader CSA awareness unless they are comprehensive and ongoing. Supporting this, Koçtürk & Şahin (2021) also found no significant differences related to CSA education in their study.

Conclusion and Recommendations

Gender and self-perceived knowledge were the strongest predictors of accurate information and protective attitudes toward CSA among Tekirdağ parents, whereas socioeconomic and residential factors were less consequential. To strengthen child protection, stakeholders should

- develop father-inclusive awareness campaigns;
- embed comprehensive CSA modules into routine preschool parent meetings;
- use multimedia platforms to maintain engagement across demographics; and
- monitor training quality through longitudinal and mixed-methods evaluation.

By enhancing parental capacity, Türkiye can move closer to ensuring every child's right to grow up free from sexual violence.